

Dornskridoù Milin: Kanaouennoù

97. CANTIQU'OUAR BUHEZ SANTES GENOFFEUA

- (1) Me ho supply compagnez
da selaou cana ar vuhez
da genoffeua ez eo greet
mellezour dan ittronezet.
- (2) Eus ar Brabant oa guinidiq
a lignez nobl ha pinvidiq
ha christenien vat ouant yue
guir seruicherien da Zoue.
- (3) Pa oua en he bugaleaich
hy a gare an hermittaich
en eur chorn a jardin he zat
nemet heno ne veze erfaat.
- (4) He mam oc'h he consederi
eun dez a goulennaz outty
Penos va merchik hermittez
ne zeuot hu muy dar palaes ?
- (5) va mam he corniq ho jardin
me am eus eur boquet diuin
me meus heno eur mellezour
ann autrou sant Ian badezour
- (6) Allas! va merchiq em'ezy,
choui ne d'och quet evit souffri
rak sur en desert ez eus poan
c'houi n'endoch quet evit gouzan
- (7) Caezroch euit fourdelisen
oua ar verch man a dra certain
quen na deuet d'avit he phortrait
da gaç d'ar princet da velet.
- (8) Eur palatin hanuet Siffroy
o cleuet he seurt renommé
a deuas ebars er brabant
gant eun aquipaich excelant
- (9) Er brabant pa oue arruet
da dy he zat en em rentet
en em presantas er pales
da saludi-r prinç hac ar princes
- (10) Goude ho beza saludet
ar graç en deveus goulennet
ma veelsie ar princes iaouanc
quent euit mont eus ar brabant

- (11) Hac he zat ho consederi
oua auantachus ar parti
a roas ar garq d'he mam neuse
da chout hac hy a zemezsie
(12) va merch em'ezy em preparet
deut eus eur prinç bras d'ho guelet
eur palatin a lignez caezr
quenderf compes dan impalaezr
(13) evel an heol pe ar christal
ech antreas ebars er sal
Ar palatin so estonet
ho consederi he guenet
(14) gant hencir bras ha contananç
e raes dezan eur reueranç
he fur-nez hac he modesti
a blije cals d'e faltasi
(15) Mais pa oue parlantet dezy
ouar ar sujet a zemezy
e chenchas a licu he faç
ar palatin er remerquas
(16) ne houffe den sur compreni
peguement eus a velconi
ar palatin a gouzan-ue
gant aon sur n'er refusie
(17) eur mis anter ez eo padet
ar solemnite an heuret
ar sonerien ar bal an danç
bisittou bemdez gant noblanç°
(18) Chuy Siffroy och eus heureuget
ar gaezra emeus ar merchet
euit monet gueneoch dho ty
diouallid n'he deffe anuy
(19) Biruiquen anuy d'e deuez
endra ma vezin he buhez
ne de quet da cahouet anuy
he goulennan da vont d'am zy
(20) Siffroy ho veza preparet
da vont da Treves gant e priet
a oue gant e dut receuèt
gant cals a joa hac a respet
(21) Daou vloaez antier ez int bet
ne ouant gant nettra tourmantet
bras oua sur ar fidelite
a oua ettre-n-daou priet-se.
(22) quen na deuas Abderame
un adversour bras dar roue
da prometti a dra certen

°(Notenn: 1)

massacri an oll christenien
 (23) Biscoaz distruch a soudardet
 euit eur uech ne oue guelet
 adal Sodom pette Sale
 pette Tour e pade-n-arme

(24) Triuguent mil a soudardet
 ha daouzec mil a zragonet
 a oua gant Martel dirac Tour -Tours-
 a hoaz e goulenne sicour.

(25) Scriua a eure d'an noblanç
 en Alamaign he Spaign e franç
 dont d'assista Charles Martel
 a oua commandant er brezel

(26) Siffroy unan ar ree guenta

dezan yue e oue scriuet
 monet gant an Alamanquet.

(27) Siffroy a lizer pa velas
 e pried Genof a roas
 e diegez e oll vadou
 da viret d'e vignon Golo.

(28) Neuse pa oua greet e arme
 e partias en han-Doue
 gant Martel e oue receuet

gant calz a joa hac a respet
 (29) a drugarez Doue aeternel
 eo deut ar victor gant Martel
 Abderamé so bet lazet

he Tour hac e oll soudardet
 (30) e zigentil hamuet Lanfroy
 a gasas prest neuse Siffroy
 pa oua achu ar gombat ma
 da velet e Genoffeua

(31) Chettu deoch Ittron quehelou
 lizerou digant ann autrou
 er paqat ez eus eur present
 a dal pepret pevar mil frank

(32) Lauaret a raes dan Ittron
 ez ee Siffroy da Auignon
 ha da Narbon da quemeret
 roue bras ar Sarazinet

(33) Genoffeua pa gleuas se
 ez ee hoaz he frinç dan arme
 e hastas buhan da scriua
 eu-lizer euit cass deza

(34) chui Siffroy a so en arme
 en danger bras eus ho buhe

o (anat eo e vank
 amañ eur werzenn)

Mais ho Genoffeua a so
 e quer bras danger gant Golo
 (35) pa nevert n'em eus quet a choant
 da laualet traou insolant
 me lauarfe darn ar chomsou
 a gleo an Ittron gant Golou
 (36) Golo a oua un intendant
 a oua bemdez communamant
 e compagnunez an Ittron
 en despet d'he ompinion
 (37) Laqa euez maluen^o vihan ° (= balafenn)
 rac na ves losquet gant an tan
 an tan eus an impurette
 a so he calon nos ha de
 (38) ma sonches en deuotion
 hac he modesti an Ittron
 ne laqahes quet da speret
 da garet an nep na car quet
 (39) Pa ne hell quet ar mechant ma
 dont a penn a Genoffeua
 he laqat en deus imuantet
 he soupçon dirac he phriet
 (40) Aman e vellot despet an den
 ho choari un dragedien
 ember chui velo christenien
 e trahitourez pen dre pen.
 (41) En ty e oua eur servicher
 pell anser a oua queguiner
 hennez a gare an Ittron
 balamour ma oua den guirion
 (42) Rei a eure an intendant
 dar cheguiner commandamant
 da vont d he chambr pa oua cousquet
 heno e laqas e quemeret
 (43) Caezr oue dan'au innocent se
 goulen an douar hac an ée
 da zonet heno da destou
 eus a trahitoures Golou
 (44) Och eur potañ na zouet quet
 meruel paour quaez a vezo reet
 ny a rai pinigen hon daou
 eus a trahitourez Golou.
 (45) Commeret oue ar cheguiner
 en un tour lequet prisonier
 Genoffeua a oue leqet
 ebars en eur gambr alchuezet
 (46) Scriua ra Golo lizerou
 ha caç messenger d'an autrou

da lauaret oua deciuët
 gant ar cheguiner e priët
 (47) An autrou a scriuas affo
 laqat drogan prest dar maro
 ha laqat ar princes yue
 er prison quen na arruge
 (48) pa oue bet pemp mis er prison
 e vilioudas an Ittron
 hep sicour na goulou na tan
 hy a ganas eur map bihan
 (49) Eur map bihan he deus ganet
 a paqas en eur seruiët
 gant aon na varusie diganthy
 hy a songeas e vadezi
 (50) hy a songeas e christeny
 e hemuel a raes Benony.
 Squigna eure Golo ar brut
 communamant e mesq an dut
 (51) e oua beuzet ar princ Siffroy
 o retourn dioch an arme
 Neuse e cassas e vagueres
 da goulén digant ar princes
 (52) ma carsie dont d'e heureugi
 e rofse libertes dezy
 Ar santes o veza queleñnet
 gant ar rouanes eus an Aelet
 (53) ebars er gambr pa antreas
 eur faqat dezan a roas
 honnez eme-zy-r fidelite
 a boa promettët da Siffroy
 (54) Ma visies te bet fidel d'in
 pa ouas lequeet da vestr em zy
 te a visie recompanset
 pa visie distro va phriet.
 (55) Arruout a ra lizerou
 penoz e distro an autrou
 Golo pa gleo e erru-r chont
 a yaa da Strasbourg d'e rancontr
 (56) Mont a ra da ty eur sorceres
 hac a oua choar d'e vagueres
 ha rei dezi aour hac archant
 quement quen he rentas contant
 (57) me emme ar groec vaillant
 me'm eus eur mellezour ardant
 hac a rai da Siffroy guelet
 ar pez biscoaz ne choarvezet
 (58) neuse pa oua sur e affer
 ez ees jcaus ebarz e ger

ma oue gant ar chont receuet
 gand cals a joa hac a respet.
 (59) Ar chont en tennas a gostez
 euit gouzout ar virionez
 ouar ar sujet eus e briet
 a rae e galon contristet.
 (60) Lauaret a eure deza
 n'och eus micher da zouetta
 demeus an infidelite
 so he prejudiç d'ho buhe.
 (61) Ochpen emme'an den mechant
 me ouar ma z eus eur greq vaillant
 a ziscuezo en ho presanç
 quement zo greet en och absanç
 (62) Siffroy neuse och e gleuet
 a so e spered contantet
 evel darn eus ar christenien
 pa deuont da credi r sorcerien
 (63) Mont a reont ho daou assambles
 evit cahouet ar sorceres
 en un toull dindan an douar
 he lech ne oua n'ac heol na loar
 (64) Ar sorceres a alumas
 daou goulou caezr eus a goar glas
 a gargas eur varaz a zour
 a laqas ennan eur mellezour
 (65) a raes d'ezan teir guech guelet
 ar cheguiner gant e briet
 neuse roas ar settanç da golo
 da vont d he laqat d'ar maro
 (66) hy hac he mabiq benony
 roo dezo-r-marro a guiri
 Golo pa oue sur e affer
 a retournas joaus d'ar ger
 (67) a lauaras d'e vagueres
 ar vech man e greet eus ar princes
 ar settanç so gueneen amma
 euit laza genoffeua
 (68) dezy ha d'he map Benony
 e roin ar maro a guirin.
 eur plach iaouanc seruicheres
 pe hini oua merch e vagueres
 (69) touchet eus a compassion
 a lauaras se d'an Ittron.
 Allas emmezy, va maistres
 a vech ma e greet eus ho buhez
 (70) deut eo ar settanc gant Golo

euit ho laqat d'ar maro.
 va mignonez liuirit din
 penos ez ai d'am benony
 (71) Allas ma maistres emmezy
 mervel a rai quer couls ha chuy
 va mignones mar em cheret
 grit eur bligeadur em requet
 (72) Digasit d'in liou ha paper
 euit ma skriuin eu lizer
 euit ma scriuin eur billet
 da laouaret addeo dam phriet
 (73) pa vezo Golo o coania
 chui hallo donet dauittan
 hac e jetta em chabinet
 eur chouls bennac e vezo cauet
 (74) Addeo emezy va phriet
 d ar maro ez an en ho requet
 biscoaz n emeus greet resistanç
 da souffri deoch aboissanç
 (75) Rei a eure an intandant
 da zaou ueuel commandant
 d'he laza en eur plaç distroet
 digaç dezan he zeaut da velet.
 (76) Seuel a raes dirac an de
 ha cas ganthan an daou zen se
 pa ouent aruet er prison
 e oue diuisquet an Ittron
 (77) e oue roet dezy ouar he zro
 eur choz vantelliq d'he golo
 Pa ouant arru ebarz er plaç
 unan eur gontel a tennas
 (78) euit laza he benony
 a oua ettre he diouvrech ganthy
 Ne doa laouaret ger ebet
 neuse e commançes prezec
 (79) d'an n'aoulin ez ees diraze
 d'ho supplia en han Doue
 he laza quent euit he buguel
 na ranqse quet diou-vech meruel
 (80) Laiset oue ganti he buhe
 ha gand he benony yue
 ha goude ho zrugarecaat
 ech antreas ebarz er choat
 (81) Pa oua ho tremen ar rivier
 goualen aour Siffroy a guemer
 quemeret a ra e ziamant
 hac en taolaz en dour courant

- (82) ho lavaret n'he defoua quet
e nep moyen poan ho velet
ar choll eus a un diamant
caos dezi da cals a dourmant
- (83) An diou nos quenta ez eo bet
dindan eun derven o cousquet
hep souffri na poan nac anui
nemet damant d'he benony
- (84) Un truez bras oua he clevet
pa en em velas dilaiset
Allas em'ezy va buguel
er vech man e renqui meruel
- (85) Guerches Vari va buguel quaes
em peuttrin n'en deus muy a laez
ne hell dena nemert ar goat
ne gueff pelloch banne laez mat
- (86) O va Doue oll buissant
grit eur sell och va innoçant
roit d'ezan ar man da zibri
evel a roit d'ar mar-brini
- (87) Neuse e disquennas ar Verches
er choat da gaout ar santes
da zigass d'ezy un heizes
a oue d'ar buguel magueres.
- (88) Quemerit ho map deut rac eun
d'an traon da guichen ar feunteun
heno e queffot un heizes
a vezo dezan magueres
- (89) Bleizy ha leonet ravissant
oll oant d'ezy aboissant
bemde e deuent d'he adori
ha da renta bizit d'ezy.
- (90) Er choat e oua eur porchel gouez
a deue d'he guelet bemdez
da turia an douar d'ezy
ma cabsie queler da zibri
- (91) Pa oue an daou-uloaz tremenet
eun ael a so deut d'he guelet
da rei dezy eur groaz archant
hac eur crusifi oliffant
- (92) va merc'h emme n ael courachet
eur vech e vihot deliuret
preparet eus eur gurunen
a ielo un deiz ouar ho pen
- (93) pa oua ar pemp bloaz tremenet
da ouela eo en em lequeet
ouar he daoulin en em laquas

euel-hen cutty he comsas.
 (94) Penos emmezy va Doue
 hac er guis man e choumin-me
 ha ne de quet soualch pemp bloa
 da veza bet er poaniou ma
 (95) P'am be tanet och ilisou
 ha disqaret och auteriou
 e ve ho coler amenet
 dre an daezrou am eus scuillet
 (96) Petra va Doue am eus greet
 da veza quer cren dilaiset
 qasimant em eus ancoueet
 an usach am boa da prezec
 (97) ha heaz ar pez a gresq va phoan
 eo va buguel a so bihan
 ar crucifi demeus ar groas
 a parlantas dre viracl bras
 (98) Na me va merch pettra m. eus greet
 da veza en eur groaz staguët
 Chuy lauar ho map a gresq ho poan
 va hini ne de quet bihan
 (99) guelet va mam ian magdalen
 rannet ho chalon em chichen
 Chettu ar santes consolet
 dre comsou Jesus binniguet
 (100) ne goulen muy nemet poaniou
 hac ar chruela tourmanchou
 pa oua eun deves an autron
 he sellet en e paperou
 (101) ech arriuas gant ar billet
 en defoua scriuet e briet
 ne houffe den consederi
 peguement eus a velconi
 (102) a conceuas en he galon
 pa lennas billet an Ittron
 Siffroy nen deus muy a repos
 ne hell cousquet na deis na nos
 (103) rac un dra a lauar deza
 te so un den ar chruela
 en deus lazet da vap hena
 drogan ha da genoffeua
 (104) ho credi da eur sorceres
 ech eus greet e seurt muntrerez
 Da trechi e dristidiguez
 ez ees d'ar chase un devez
 (105) ha ma rancontras un heizes
 er rentas he coat ar contes
 Er gauarn ez eo bet techet

adreen quein ar santes cuzet
 (106) Siffroy so meurbet estonet
 en toull se pa zeo antreet
 ho velet furm eur femellen
 hac eun heizes en he chichen
 (107) Un dra a lauaras dezan
 Genoffeua ez eo homman
 Pettra och ase er guis se
 er furm se he mesq a loeznet goue
 (108) me so eur groec paour a Vrabant
 a so seiz bloaz so en tourmant
 seiz bloaz so aman retiret
 gant eon rac coler va phriet
 (109) Groec a Vrabant din leueret
 pe haro och nac ho priet
 Genoffeua ez on hamuet
 eur palatin eo va phriet
 (110) Criz visie-r galon na ouelsie
 er gatarn ze nep a visie
 ho velet ar prinç hac ar princes
 semplet ouant ho daou assambles
 (111) Ar palatin pa zisemplas
 och e briet a goulennas
 pellech emma ar chrouadur
 en deus un tad quen dinatur
 (112) Beo eo a drugare Doue
 Chetta e vagueres ase
 Dre graç ar verches benniguet
 an heizes se en deus en maguet
 (113) En e guichen pa zistroas
 e vap benoni a velas
 hac un dornat queler ganta
 evit rei de vam da leina
 (114) Cass a eure e veuellou
 dar ger da gerchet habigeou
 hac ar charros equipet mat
 dauit ar santes hac he map
 (115) N en de bet nemet eur bloaves
 e compagnones ar santes.

vvvvvvvvvv

Notenn 1 : evit gwerzioù ar poz-mañ kenveriañ An Uhel,
 Gwerzioù 1, p. 382, gw. 9-12; p. 388, gw.14-16. - Penn-
 wern, Baron Penhoat gw. 20-23; Ar Baron Pomplincoat;
 Markizez Du Gangé, gw. 17-20. - Narsis Quellien, Chan-
 sons..., Ar Rouzik Kemener, gw. 46-49.

Notenn 2 : Embannet eo bet meur a wech ar c'hantik-mañ war follennoù-nij, evel m'hen diskouez Catalogue bibliographique Jozeb Ollivier, dindan an n^{iv}. 142 A Buez santes Genovefa, ha 142 B Buez Santes Genovefa a Vrabant. Da varn diouzh ar follenn am eus em dastumad : E ty Lédan, ru ar Pave, eo bet yaouankaet a-walc'h yezh ar c'hantik kozh.

Disheñvel avat eo an destenn a gaver en ur mouladur all, 15 pajennad destenn dindan ur golo paper gwenn, 142 poz a 4 gwerzenn 8 silabenn, dindan an ano Cantig spirituel En inour de Santès Geneveuf a Vrabant, embannet E Guéned, é ty J.M. Galles, ru en Int-ron-Varia. Meneg ebet eus ar mouladur-se e Catalogue J. Ollivier.

Notenn 3 : Niverennet hon eo ar pozioù dre bep 4 gwerzenn. Met a-wechoù eo kentoc'h 6 gwerzenn a dlefed kontañ, evel ma welomp war follenn-nij embannadur Lédan ha moarvat war ar re all.

Eilsrivadur Milin a seblant diechu. Follenn-nij va dastumad, E ty Lédan, ru ar Pave, a ro ar c'hlozadur-mañ :

Bevet o devez assambles
Ur bloa gant calz a zantelez.
Genovefa a zecedas,
Ar prinç hac e vab a chommas.

Ma ejont o daou assambles
Da dremen ar rest o buez.
Er plaç ma voe Genovefa
D'ober pinijen ar vrassa.

Genovefa, ni ho suppli
Da gavet sonj ac'hanomp-ni;
Troit divarnomp an teir goalen :
Brezel, qernez, hac ar vocen.

Amen